VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 276)**

z dnia 9 lipca 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 276)

9 lipca 2014 r.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Zgorzelskiego (PSL)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzyła projekt planu pracy Komisji od 1 lipca do 31 grudnia 2014 r.;

– rozpatrzyła i zaopiniowała dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2013 r. (druk nr 2496) w zakresie działania Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Dariusz Łubian** wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli oraz **Grzegorz Kubalski,** ekspert Związku Powiatów Polskich.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Sławomir Jakubczak** oraz **Dariusz Myrcha** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Witam panie i panów posłów, zaproszonych gości oraz przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli. Porządek dzienny posiedzenia dostarczony państwu posłom obejmuje: punkt 1. – rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2014 roku; 2 – rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności NIK w 2013 r. (druk numer 2496) w zakresie działania naszej Komisji. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Komisja przyjęła porządek dzienny. Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny. Przystępujemy do jego realizacji.

Projekt planu pracy Komisji otrzymali państwo w wersji elektronicznej. W imieniu Prezydium Komisji chciałbym zaproponować następujące uzupełnienia i zmiany: – proponujemy, aby w październiku, wspólnie z Komisją Finansów Publicznych zrealizować temat: omówienie sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego; i druga zmiana – skreślenie zaplanowanego na listopad tematu: pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (druk numer 1571).

Czy jest sprzeciw wobec tych propozycji? Nie ma. Czy w tej kwestii ktoś chciałby zabrać głos? Nie słyszę. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Komisja przyjęła plan pracy na drugie półrocze 2014 roku. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła plan pracy na drugie półrocze 2014 roku.

Przechodzimy do punktu 2. Poprosimy pana dyrektora Łubiana o krótką informację na temat działalności NIK w 2013 roku, w zakresie dotyczącym naszej Komisji.

Wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Łubian:

Dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo. Postaram się mówić krótko. Omawiając Sprawozdanie z działalności NIK w 2013 r., na początku chciałbym zwrócić uwagę na nowe inicjatywy pana prezesa Krzysztofa Kwiatkowskiego, który objął swój urząd

w zeszłym roku, w szczególności – inicjatywy dotyczące dotarcia z wynikami kontroli do najszerszego grona odbiorców. Np. informacje dotyczące samorządu terytorialnego wysyłane są drogą elektroniczną do wszystkich jednostek samorządowych w Polsce. Pan prezes Kwiatkowski podjął także działania w celu podniesienia skuteczności Izby, żeby wzmocnić współpracę z Sejmem, Senatem i Prokuraturą, by poprawić stopień wdrożenia wniosków, zwłaszcza *de lege ferenda*. Pan prezes Kwiatkowski podjął także działania, żeby kontrole NIK skoncentrować na obszarach ryzyka systemowego, czyli na dużych projektach infrastrukturalnych – na projektach i programach dotyczących wykorzystania funduszy unijnych i na kwestiach dotyczących polityki prorodzinnej. Pan prezes podjął także szereg inicjatyw w celu otwarcia ich na współpracę z różnymi instytucjami i środowiskami, w tym – z samorządem terytorialnym, z którym organizowane są konferencje, spotkania, panele ekspertów, także z udziałem przedstawicieli środowisk samorządowych.

Teraz kilka liczb na temat działalności NIK. W 2013 roku Najwyższa Izba Kontroli zrealizowała 206 tematów kontroli planowych, z tego 98 kontroli dotyczyło wykonania budżetu państwa, 108 tematów dotyczyło generalnie kontroli koordynowanych. NIK przeprowadziła także 222 kontrole doraźne. W sumie skontrolowała 2556 podmiotów. Tutaj chciałbym uzupełnić Sprawozdanie z działalności NIK, informując, że 834 kontrole zostały przeprowadzone w urzędach jednostek samorządu terytorialnego tj. około 1/3 wszystkich skontrolowanych przez NIK jednostek.

Finansowe lub sprawozdawcze skutki nieprawidłowości dotyczyły łącznie kwoty 44.900.000 tys. zł. Korzyści finansowe z kontroli NIK wyniosły 190.900 tys. zł. Nieprawidłowości – na potencjalną szkodę budżetu Unii Europejskiej, ujawnione w wyniku kontroli NIK, wyniosły 80.000 tys. zł.

Zawiadomienia, skierowane do organów ścigania, dotyczyły 130 przestępstw i wykroczeń. Ponadto NIK skierowała 139 zawiadomień o podejrzeniu naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Kontrole, dotyczące funkcjonowania samorządu terytorialnego i wykorzystania środków na rozwój regionalny, przeprowadzone przez NIK dotyczyły m.in.: oświetlenia przestrzeni publicznej, po której sformułowano wiele wniosków *de lege ferenda*, podatków lokalnych i innych opłat na rzecz samorządów, funduszy sołeckich, czy realizacji przez podmioty publiczne przedsięwzięć w systemie partnerstwa publiczno-prywatnego. NIK kontrolowała także organizację sieci dróg powiatowych i gminnych, gdzie chodziło też uwzględnienie efektów realizacji Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. Izba skontrolowała też przygotowanie gmin do wprowadzenia nowego systemu gospodarowania odpadami. Chcę tu zasygnalizować, że w tym roku będzie przeprowadzona kolejna kontrola w tym zakresie, która ma pokazać, czy nowy system gospodarowania odpadami funkcjonuje prawidłowo.

Izba badała także, m.in. gospodarowanie lokalami komunalnymi w budynkach mieszkalnych. Kwestie dotyczące planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym także planowanie na terenach zagrożonych powodzią. Izba sprawdziła także wykonanie wniosków z kontroli działań administracji na rzecz uregulowania stanu faktycznego i prawnego nieruchomości skarbu państwa, stanowiących zasób gminny. Zbadaliśmy też uregulowanie stanu prawnego nieruchomości zajętych pod drogi gminne – w tym obszarze nadal są wieloletnie zaniedbania i wiele do zrobienia, pomimo pewnych działań podjętych przez starostów i niektórych wójtów.

Tytułem uzupełnienia, przedstawię częściowy wykaz kontroli NIK w bieżącym roku. Będzie to, między innymi: wdrożenie w gminach nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi; zbadanie prawidłowości i skuteczności realizacji przez samorząd podatków lokalnych oraz dochodów z majątku; przyjrzenie się wdrażaniu wybranych wymagań dotyczących systemów teleinformatycznych oraz Krajowych Ram Interoperacyjności (ta kontrola będzie prowadzona w niektórych urzędach miast i miast na prawach powiatu); monitoring wykonywania zadań publicznych przez spółki komunalne; przeprowadzenie większej kontroli zachowania ładu przestrzennego przy planowaniu i realizacji inwestycji budowlanych.

Jeżeli chodzi o kontrolę wykorzystania środków unijnych na rozwój regionalny, to -oczywiście – jest to także jeden z priorytetów działalności kontrolnej NIK. W okresie objętym Sprawozdaniem, NIK, m.in., zbadała realizację inwestycji drogowych. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego województwa łódzkiego badaliśmy zawieranie i realizację umów o dofinansowanie projektów, a w ramach RPO dla województwa lubelskiego – badaliśmy także koordynację i realizację działań w zakresie infrastruktury komunalnej, finansowanych ze środków UE na Wspólną Politykę Rolną i z funduszy strukturalnych.

Na 2014 rok NIK zaplanował 10 kontroli wykorzystania funduszy unijnych, między innymi: kontrolę realizacji projektów budowy sieci szerokopasmowych, finansowane ze środków unijnych w ramach Programu Rozwój Polski Wschodniej i w ramach regionalnych programów operacyjnych; kontrolę wdrażania lokalnych strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Obecnie NIK finalizuje już kontrolę przygotowania systemu wdrażania polityki strukturalnej na lata 2014-2020. W tej kontroli badamy działanie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju oraz wszystkie urzędy marszałkowskie. Ta kontrola jest już na ukończeniu. Myślę, że po wakacjach będzie już informacja o jej wynikach.

Tytułem ciekawostki, chciałbym zwrócić państwa uwagę, że w Sprawozdaniu omówiono także problematykę działań antykorupcyjnych, podejmowanych przez NIK. Problem korupcji dotyczy nie tylko Polski i nowych państw członkowskich Unii, ale także starych państw członkowskich, co pokazuje Raport Komisji Europejskiej. W tym Raporcie KE oszacowała, że coroczne korupcja kosztuje unijną gospodarkę około 120.000.000 tys. euro.

W Sprawozdaniu przedstawiono także współpracę Izby z Sejmem i z i innymi podmiotami krajowymi, a także informacje o współpracy międzynarodowej. Może Państwo zainteresować, że NIK przeprowadziła także kontrole równoległe z najwyższymi organami kontroli innych państw, między innymi – kontrolę realizacji programu współpracy transgranicznej Polska-Czechy i Polska-Słowacja.

NIK współpracowała także z Europejskim Trybunałem Obrachunkowym, który przeprowadził w Polsce 30 kontroli wykorzystania Funduszy Unijnych. Przy tych kontrolach asystowali kontrolerzy NIK.

Najwyższa Izba Kontroli podjęła także współpracę z Izbą Obrachunkową Ukrainy i będzie gospodarzem szkolenia dla ukraińskich kontrolerów na temat wykorzystania środków pomocowych, przyznanych przez Unię Europejską.

Kończąc moją wypowiedź, chciałbym zwrócić państwa uwagę, że w załączniku do Sprawozdania z działalności…jest załącznik, dotyczący stanu realizacji wniosków *de lege ferenda.*

To tyle, tytułem krótkiego omówienia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Zgorzelski (PSL):

Dziękuję bardzo panu dyrektorowi. Przypominam, ze każdy z państwa posłów miał możliwość zapoznania się ze Sprawozdaniem. Jeżeli nie, to jest ono dostępne u pana sekretarza. Otwieram dyskusję. Kto w tej kwestii chciałby zabrać głos?

Szanowni państwo, jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Komisja pozytywie opiniuje Sprawozdanie z działalności NIK w 2013 r. w zakresie działalności naszej Komisji. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja pozytywnie zaopiniowała Sprawozdanie z działalności NIK w 2013 r. (druk nr 2496) w zakresie działalności naszej Komisji. Zamykam nasze posiedzenie.